

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم وضعت مجموعه می

برنجی سنه: ایکه بی جلد

نومرو: ۲۱

۲۰ شباط ۳۳۸

شایخ

نورک ما کینه موسی

۱

سلطان اورخان، روسیه ضط ایدر اغز، ایصمیر و شنگش طوبراقری اعمار و یکی حکومتده برشمک ایچون قومشو مملکتلردن خلقی جلب و دعوتده باشلادی. ایسته بوزمان شام و بیزانس حاکیتمده صولوق آلامان، موسی طوطم طوطم عثماني تورکلیک بودعوتنه مستعجلاً اجابت ایتمکده باشلادیلر. ایلک تورک باغتمده موسی جماعتی او قادر چوغالی که برعید احتیاجی باش کوستردی: بر فرمان هاونله بر خاورا انشاسته مساعد دایدی. تورکیا، موسی بر یو خاورا قادر اسک و باخانه خارمسی زنکین بر خاورالری دها بوقدر.

دینی آیتلری کال سربستی ایله بیان، موسی، بر مساعده دها آلدیلر: آری بر عثماني اولی، و او زماندن بری عثماني تورکلیک عثماني کیشله دیکه هر شهرده بر (یودی شله ی) تأسیس و شکیک اولوندی.

طریق بروسده اولدینی کی، موسی تورکیا تکمیل کوشه سنده دکان و ترگاه، او و طوبرق صاحب اولغه باشلادیلر. بوتون بو حوتنه مقابل (خراج) دیزان شخصک ثروتنه و وارداتنه نسبتله آلتیر، متحول برورکو ایله مکفیدیلر.

اک زنکین موسی بدین سنده ۴۰ درهم کوش، متوسلندن ۲۰، فقیرندن ۱۰ درهم کوش آلیردی. حتی پنی علی لا کشر فقیرلر حسابنه زنکینلر تأدیه ایدردی.

بوبرکودن: خاخم باشی، خاخالر، موسی قصابلری، خامخانه، مأمورلری، ملت تپاوتنی، خاخالر چاروشی معافدیلر. بوناردن ماعدا فرمان هاونلرلده بومعافیه نال اولانلر واردی.

سلطان مرد خندوندکر تراکیانک بوبرک بر قسینی ضبط ایدنجه رومن، موسی ایدر نورک حاکیتمده کچیدیلر. ادرنای ضبط ایدن پادشاه کندی شوق و هوسا قارشیلانی چاره برموسوی جماعتی قارشیمده بولوندی. فقط بوزاولیلر هیچ تورکجه بیابورلردی. بوکده چاره بولوندی، و بو چاره بوندن صوکر صبراسله عثماني حاکیتمه کین هر شهرده تطبیق ایلدی. بروسه دن محجتلری ادرنه دعوت ایدیلر و آزار مدت صوکر بونلر واسطه یله تورکی بر اوکره دیلر.

چوق شایان دقت بر حال اولدی: روما امپراطورلردن ژولین زماننده بوتون موسی، فلیه، لاریسا، نیش و صوفیه کی داخل شهرلردن، رومن والیرک طلمندن خلاص اولایبیلک ایچون وارنه، اشقودره، فورفو، روسجی کی ساحل شهرلرینه هجرت ایشلردی. شیمدی بو هجرت عکسنه

جمله لرنده اوکهدن دوشونولش، حاضر لانی امارادلر کوروز. آنلاک، کندیسی تپیج و تحریک ایدن فکرلرک حرارتندن منبت طانی و سه ویل بر ناکهانیلک وارد. غورکیده نولو تپیرلر، صالغین قلیش لر بر بولاماز. هبسی هبسی یکیدر، حس و شعرك بکارتندن برشی افشا ایدر، جانی تهجمله تیتور. و اثرینک اک تسخیرکار اولان خاصه سی، معروف هیچ بر (ادبیات اصولی) نه باغلاماسی در: معلوم ادبی مهارتلر، برانمش اصوللر، منسی دسیسلر غورکیده بر بولاماز. اوایلک کندیسندن و حقیقتدن الهام آلتیر. اسلافدن تمایز ایتمک ایچون چالاماز، اسکیلری احیا اغز، حیرته سزا بر جرأله خلق ایدر. آکلتندلری کوردکاریدر. تصویب ایدر کی دکر وقار پا چهلری سربسلی امتدادنجه کزدیکی برلردر. بزه کوستردی کی لوجلر با برخرابی خاطر سسته ویا خنج بر اضطرارنه شاهد اولشدر.

چیزدکی سربسلیک کندیسینکی، سربسیرلده کندی آرقاداشلری، کیمندن حظ، کیمندن نفرت ایتدی کی دیرلردر. ذاتاً اثرلرنده کی هجنانک سانی، باکده بیلمه رگ، دوشونیه رگ سیکندن چالاندردینی شیردر. بونکله برابر کندیسی، اثرندن تقریق ایدر: قهرمانلری ذاتی اخلاقله، شخصی اسفلالرله یاشارلر و حرکتلری مشترک سالفه قارشیدر.

شخصی قارشیدر برق شرطله (آفاق) قانی خصوصنده غورکی اکثر مؤلفرک نوقده در، ذاتاً حیانتده اولا تأثیر، صوکر نظیر ایتدی کی حادثلر بوقدر. حرکتنده کی بوقوام سایه سنده هم شخصی همده احتیاسکار بر اثر ابداعنه موفق اولشدر.

موفیاتنده عادل اولان بر حالده حقیقتدن آیرلاماسی در. مقنون اولدینی سربسلیک حیانتده هر شبی، اولدینی، کوردیکی کی تصویر ایشدر. قهرمانلرینک قصورلری، قباحلری، عیاشلری، بوبرلرینه بری سوله مکدن چکنم موسی و سولر کنده - تأثری آرتیرم ایچون اولسون - مبالغه یاناشد. بهضاً فرط علاقه حسدیه مرآت قانی ایجاب ایتیه یله کندی حکملری دکل، مشاهده لرینی سولر. ذاتاً او، حیانتک فلاکتلری ده، سعادتلری ده طاق حیات کی قارشیلار و کوستردیکی اشخاصی طبعی، ظره اردن غیری برشی تاقی اغز: روز کارک دالعه لر قیارتدینی نامل کوردیسه انسانارک احتیاسه زبون اولدیر صا صیادینی ده ثوبله کوردی. بشرک دود قرتنده باهرن تبسیمی ده، بولولری ده ان کونش شمعندن فرقی کورمیدی: بنه علیه غورکی کله ناک بوتون صراحت و دلالتیه بر ره آلیستدر.

علی غالب



دوندی. بوتون ساحل، موسی، داخله، عدالت و سربستی ناک حکم فرما اولدینی هلاک سایه سی آلتنه قوشنه باشلادیلر.

ادرنه ده کی خاخم باشی روم ایلیدکی بوتون موسی جماعتلری ادرنه بقعه مأمور ایدلیدی. اونلری اداره و محاکم تأسیس یله، موسی برک عثماني خزینه یه تسلیم و طانی جمله سندن ادرنه ده کی موسی دارالعلمینک اک بارلاق دورمسی بوزماندر. اوریه، عالم خاخالردن مسئله صورم، مشکالر حل ایتمک ایچون تورک سلاخک برر برر ضط ایتدی کی هر شهردن انسانلر کابر، حتی مجارستان، پولونیا و روسیه دن زبور اوقومه طلبه کلیردی.

تراکیا، موسی، چلی سلطان محمد زماننده، یعنی یارم عصر صوکر، تورکاره کرکی کی آیشمشلر، سلمان عادات و افعالیله انسیت پیدا ایشلردی. حتی ۱۴۱۶ دوشیخ بدزلدن سپاوتیک مریدی اولارق درویش اخلاخله اوک آقایی اولان طوزلاق کال اهدا ایش بر موسی.

سلطان مراد تخمه چیقار چیقاز (غریبا) عنوانیه غیر مسلملردن برادر و تشکیل ایتدی عسکری بدلی و برمین موسی، بوزمانده بو اردوبه داخل اولدیلر و حتی جیسات و غیرتیه اک بارلاق موفیات قازاندیلر. موسی حتی اک مهم موفیقلر قادر چقمده، موفی اولدیلر. ایکینجی سلطان مراد بر موسی اولان اسحق باشایی (حکیم مانی) بنوایتله کندی دوقورلغی خدمته قبول ایتدی. بو حرکت تورکارک موسی، قارشیه قادر اعتقاد بیلدیکنک اک بوبک بر عیاریدی.

فاغ سلطان محمد استانبولی ضبط ایتدی کینک اوچنچ کونی، براراده چیقارتدیر آسیا شهرلردن استانبوله کلچک اولانلر، باغ و باغچه، او و برده کینی اعلان ایتدی.

استانبوله بیزانس زماننده موسی، واردی؟ و شمدی یکی جامک بوندینی عله اوطورورلردی. حتی استانبولک اوراده بولان قاپسته بیزانسیلر (اوره آ) تورکارسه (یهودی قاپوسی) دیرلردی. موسی جماعتک بیزانس زماننده خاورلری واردی. فقط الله بولونانلردن باشنه برتانه دها انشاسته مساعد ایتلر والدیه کیلرکده مساعدی غایت آغیر بوبرک مقابیلیدی. امپراطور قونستانین موسی، بیلرک مساعد داورانان بر حکمداردی. اوله اولدینی حالده بالک خاخالر مستثنا اولی اوزره آغیر و برکولر مکلف، خرسنجان اسیرقولاغندن مجموع و نهادلری شکمه چه غیر مقبول ایدی.

امپراطور تئودوس (۴۰۸-۴۵۰)، موسی، تئودوس قوننده «شایان نفرت، فاسق، کافر، مردود جماعت» دییه ذکر ایدیلردی.

امپراطور برنجی ژوستین ایه موسی، خورسز بایراملری کندی بایراملردن اول تسعید

اینگی جزای تقدی ایلله منع ایتدی. و آیینلرنده دعالرنی رومیجه ویا لاینجیه اوقومغه جبرایتدی. فتحك ایللك سنه سندن اعتباراً بیکارجه موسوی عالمه سی بویکی تورك باخینه کتورك براشدی برمدت سورکه مورا فتحی متعاقب بر مقدار موسوی دها پادشاهك آرزوسی ایلله استانبوله انتقال ایتدیلر . فاتح سلطان محمدده ، بدری کبی ، موسوی عسکرینك جسارت و صداقتی ترانسایلوانیا سفرنده کوردی .

حتی حضرت فاتح دفتدارلغه ، موسویلر دن یعقوب افندی بی انتخاب ایتدی . وینه بدری کبی ، اصلاً پورتیکیز موسویلر دن اولان (رجبی موهو آتون) ی طبایفه انتخاب ایتدی . بوهکم واحفادی حقنده (اولاد موسی) نامیه هر درلو تکالیفدن معاف اولد لرینه دایر فرمان هاجون صادر اولدی .

بو دورده رعایا سنوی اون بر مختلف ورکو ایلله مکفدیلر . اونکیچون بواسیئتنا همینه دکر بر حادثه در .

معاف اولدینی اوزره فتحك عقبنده فاتح سلطان محمد مساعدده سیله بر روم بطریق انتخاب ایلدی . و موسویلر ایچون ده موشه قاپالی (۱۴۲۰-۱۴۹۵) بی خاخم بائی نصب و تعیین ایلدی .

بر طرفدن ده استانبوله کرک قرم و کرک لهستاندن اولسون موسویلر هجرت ایتمکده یدی .

بودورده کی موسویلرک حیاتی اورویانک دیگر کوشه لرندکی هجس لرینه نسبت سیله ایدله میه چک درجه ده راحت و مسوددر . غایت جزئی برور کویله مکلف اولد قیرندن ماعدا تجرزلرنی کمال سربیتی ایلله اجراء یارد لرینه ایستدکاری کی تصرف ایدیلر لرلری . بونون واسع امپراطور اقی ایچنده سربستجه سیاحت ایدیه ییلر لر ، ایکیکی بوکای کی ییلر لر . حالبوکه بونون بونلر قرون وسطاده خرسیتیان عالمجه دیگر موسویله منع ایدیلش حقاردی .

تورکیایه اوزمان آلتانیان هجرت ایتمش اولان داوید قوهن و قلیان اسخنده ایکی موسوینک تشویقیله خاخم اییاق سار فانی ، ۱۴۵۴ سنه سنده ، شواب ، ایستریا ، مورایا ، مجارستان وردن ایالتلری موسوی جیاعلرینه قارشى عبرانجه بریانتنامه نشر ایدره ک اوللری مملکتلرنی ترک ایلله مسعود اولایله چکلی تورکیایه کلسکه بویکی « موسوی وطنه » لرلشکه دعوت ایتدی .

بویاننامه خطاط ایدلر کی جاعلر آره سنده بویک بر تاذیر وایندردی . و بر جوق اشکناز موسویلرک تورکیایه هجرتنه سبب اولدی . بونلر کرک فوق العاده تعصیری و کرکه اییسه ، نیک وایچمک اعتباریله آناتولی و روم ایلی موسویلر دن یام باشقایدیلر . فقط پاک آرز برمدت ایچنده تورکیا موسویلرله قایناشدیلر ، واونلر کی تورکیا و تورکاره قارشى صادق و مطیع بر تبعه اولوب قالدیلر .

الپاس



« چالی قوشی »

محرری : رشاد نوری بك

فریده ایلله کامرانك مسعود عاقبتلرنك هیجانلی منظره سندن آریله لی بر کون اولور . بو ، چوق قصه بر زماندر . لکن بن ، اونلری نچاچوق اونلر کی اولدم . کوزمک اوکنده فریده به دایر ، فریده نك سکر اون سنه لک کاه چوقی کاه بیوک کاه دورغون و ماجرای عسریه دایر بر قیچ سسیلیک و سونلرک لوجه یله بر قیچ قوتلی منظره وار . حتی اولکیلر نه قدر سسیلیک و سونلرک ، ایکنجیلر اوقدر قوتلی و اوقدر اساسلی در . مفکرده و حساسیت ، حساسیت و انطباعلرک بو ایکی فرقی قسمی بر برندن اوقدر بارز بر شکله آیراماقله برابر آره صره شوبله بردوشونجه ایجه حسن ایدیلورم که چالی قوشنک ییلرجه سورن ، تاننك و صبرینك ، هیچ بیتمه یین ، سونمه یین بیوک عزت نفسنک حیاتییم و چالی قوشنک قراک کیجه لرینه ، صوکسز اضطرار لرینه دائمی بیون قورقورلرینه یاقیندن آکاهم . وینه ییلورم که چالی قوشی اویتنک نوکنتک ییلمه یین ، یالکیزانی و قراکافله مغموم کیجه لرند آره صره اوزافنده بارلایان بر نور کوردی ؛ قورقونچ یولاردن کان شفقتی سسلر دیکلدی .

بن ، ایشنه اوزمانلرنده « زبیلر » کوینک حزن کیجه لرینک یکنه شن موسیقیسی اولان صولرک آهنگنی دیکلرکله اورپن چالی قوشنی آرایورم ، چه چان آرایلرینک ایچنده ، آناتولینک صوک کلیم سسز یوللرنده دره کنارلرنده و طایغ انکارنده صوکسز لک و سسز لک حزن شعرینی دیکلرین آواره چالی قوشنی بکلورم .

آه چالی قوشی ! ... سن هپ او چالی قوشی ؛ یاننده بوینی بوکوک « ونسه » سیله کوی کوی ، شهر شهر دولاشان ، بر پرده قیریلان عزت نفسی بشقه بر برک غربت آجیسیله دوزلشکه چالیشان و کوندن کونه بوروشمه یوزطونان آلتنک ، آغارمه باشلایان صاچلرینک ، صولان یوزینک یاننده دایم کچ ، دایم اوقور و دایم کیندار روحلی چالی قوشی قاسه یلک ! . اکر جدأ یاشار بر مخلوق اولسه یلک ، « چکدکارک یتر ! آرق غریبت ییسن ، هجرانک دینسین : بر عزت نفس بهاسنه بو قدر بوروله ، دکز ... » دردم . لکن مادامکه سن ، بر صوک کوزلکدک و کورکلده یشایان مقدس بر قورماندک ؛ سنک ایچون اک ایی ساعلر ، روحنک ، قراک کیجه لرک قورقونچ مزار خیال لرله اورپردیکی ، ایننک بلر سز ایدلرله ، چارینیلرله اویدیک ساعلر اولاییدی . بو سورکلی اخلاجلرک النده کوچوب کیتلی . یاخودده هیچ کیمه یین بر عات کی صوکنه قدر ایچنده او

خلجان ، یوزنده او بورغونانی ، سیکیرلرنده اوعصیانله یاشامایلدک .

فقط ، بو قورقونچ عاقبتی ، بو بوکسک کبی رشاد نوری بک چالی قوشندن بکلکده نه قدر حفسیم . زیرا رشاد نوری بک خیله سنده بو یچم بر چلی قوشنک و جودینی اومقی بیودده در .

دیه ییلریم که ، قارلر چالی قوشنک شهبلی عسری ، فرحلی عاقبتی سیر ایدرکن مجله لرند حاصل اولان ذوقه و سیکیرلرنده پیدا اولان غریب و سورکسز حساسیته بردن آشنا چیقشلر و بو ذوقله ، بو حساسیته اسکی بر اش آرامشدر . بو آشنائی و بو آرایش ، تورك قارشک بو روماندن آلدینی ایلک حسدر . زیرا ، قارنك کورکلده ویننده بو حسله حرکت ایغسنه یارایان بک یاقین بر ماضی ذوق دوریور . بو ذوق ، خبر خواه و وفاکار بر قادینک بیوک آیلله سونلرکماندن ، وقور و غرت نفس صاحبی بر کینجک وقار و عزت نفس بهاسنه ایچندن چیقیلایان بیک درلو تهله ککی سرکشتلرندن آلتان ذوقدر .

لادام اوقالمی ایلله اخلاصور آلتنده روماننک « استفان » ی بو جنس قادین و ارککلرک اک قوتلی نمونه لیدر . چالی قوشنک کندیته کوره قورقونچ اولان سرکشتنک سائقی ، لادام اوقالمیانک خیم اولونک سببندن فرقتز کیدر . ایکیسی ده طایلی بر عزت نفس هيجانك ، منین بر غریزک قیرانیدلر . بو یوزدن علكسندر دومازاده نك ، آلفونس فارک بونلر و بونلر بکزر رومانلرندن آلدیه ذوقله چالی قوشندن آلدیغز ذوق آره سنده بر یاقینانی واردر . انسان چالی قوشنک هواسنه دلشکن بر چوق دفعه لر ییلمه دن او برلرینک عالمه کیمش کی اولور .

رشاد نوری بکده داخل اولدینی حالده بوجنس محررلرک رومانلرنده انسان ذهنتک آلمایه جتی قورقونچ ابتلار ، طبیعتک اوستندن باقان سرت چهره لر و اولوندن آمان دیله ندرن عقلر ، آجلی احتراصلر آراقی لزوم سزدر زیرانه قدر چیرینساق ، تلاشلانسیق نیچنک هیچده اومدیغز کی خیم ، بکلدیکز کی آغیر ویا خفیف اولدینی کوره یز . بونجه طبق اوراده کی ماجرا وایم کی طبیی اوراده کی خط ویا تحمل قدر محدوددر .

بو رومانلره ماجرا ، ساده ماجرا واردر . بوماجرالیک صرعلی ، بلکه دکادر . فقط جیبلی برماجرا در و بوماجراده عشقک صوک شکلی ازدواج ، تحمل و اضطرارک صوک حال فضیلت ، وفا صداقتک صوک قالی دوستاقدر .

فرانسز متفدلری ، رومانچیلده « رومانسک » طورلری وحسلری ساخته وعادی بولدقیری ایچون بوجنس محررلری حتی علكسندر دومازاده یی ییله ادبیاتک جدودی خارچنده برافقه قادار وارمشلردی .